

Způsobilost příjemce a veřejná podpora

Příklad: Klastř složený ze zástupců soukromé sféry (např. 17 firem) a akademického sektoru (např. 3 univerzity a akademie věd) se chce ucházet o dotační titul v rámci prioritní osy 2 - Regionální VaV centra. Předmětem činnosti tohoto klastřu je výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd. V příručce pro žadatele v kapitole 2. 10 jsou definovány podmínky přijatelnosti příjemce. Splňuje subjekt podmínky oprávněnosti žadatele pro tuto výzvu? (Zejména jde o body v odstavci 2.10.2:

- Více než 50 % veškerých činností subjektu jsou činnosti ve VaV a související (tj. uvedené v podmínce 1 v bodě 2.10.1 této příručky),
- Nehospodářské činnosti ve VaV a související představují zároveň minimálně 10 % z celkových činností subjektu s tím, že celkové náklady na tyto činnosti jsou minimálně 10 milionů Kč ročně).

Je možné toto prokázat i prostřednictvím subjektů, které tento klastř tvoří?

Je nutné, aby samotný příjemce dotace vykonával výzkumnou činnost. Není proto možné, aby byla prokazována způsobilost pouze prostřednictvím společníků/akcionářů potenciálního příjemce.

Platí obecně, že podrobné podmínky, které žadatel musí splňovat, není podle Příručky pro žadatele nutné prokazovat u tzv. obecně akceptovatelných právních forem žadatele, kterými jsou veřejné a státní vysoké školy provádějící výzkum a vývoj podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů? Znamená to, že tyto VŠ jsou vždy způsobilým příjemcem?

Ano. Pokud naplňují a budou naplňovat podmínky uvedené v čl.2.10.1 po celou dobu realizace projektu. Nicméně tato skutečnost nezabavuje vysoké školy povinnosti naplnit podmínky stanovené Rámcem Společenství (2006/C 323/01).

Je možné zapojit do projektu nevládní organizace, které sice plně nesplňují kritéria pro žadatele (př. právní forma) uvedené v příručce, nicméně byly by projekt důležitým přínosem? Mohly by být partnerem projektu? Existuje jiné řešení (např. mohly by být dodavatelem, členem realizačního týmu)?

Partner musí obecně splnit stejná kritéria přijatelnosti jako příjemce. Partner by se vždy měl podílet na klíčových aktivitách projektu a jeho role by měla být v rámci projektu nezastupitelná a nemělo by se jednat o standardní dodavatelské vztahy. Pokud je subjekt pro projekt přínosný, je možné ho zařadit i mezi tzv. spolupracující organizace. Je však nutné podotknout, že pouze příjemcem a

partnery nemusí být zadávány zakázky v režimu zákona 137/2006 Sb., resp. dle pravidel pro výběr dodavatelů.

Členové realizačního týmu musí být vždy zaměstnanci subjektů zapojených do projektu - příjemce/partner. Pouze zaměstnanci subjektů zapojených do projektu mohou být hodnoceni jako členové realizačního týmu nebo výzkumného týmu.

Pokud je otázka, zda se takové subjekty (tj. např. nevládní organizace) mohou účastnit jako dodavatelé - ano, ŘO OP VaVpl neomezuje zaměření, právní formu dodavatelů, pouze požaduje, aby byli vybráni ve výběrovém řízení v souladu s Pravidly pro výběr dodavatelů.

Za jakých podmínek je možné využívat přístroje pořízené z dotace OP VaVpl pro komerční účely?

Přístroje pořízené z dotace je možné pro komerční účely využívat pouze doplňkově, tj. jejich primární určení je pro nehospodářskou činnost. V rámci maximální efektivity využití přístrojů a zařízení přitom je možné a žádoucí přístroje – doplňkově – využívat pro hospodářskou (komerční) činnost. Hospodářská činnost se však nesmí stát činností převažující. Cena za poskytování zařízení a služeb VaV musí být stanovena v souladu s Rámcem jako cena tržní (resp. pokud není známa tak minimálně odpovídající nákladům a přiměřenému výnosu). V této věci odkazujeme na „Doporučení Rady pro výzkum a vývoj k využití přístrojů, strojů a zařízení pořízených s podporou veřejných prostředků k jiné činnosti“ dostupné na adrese: <http://www.vyzkum.cz>

Jednalo by se o poskytování expertních služeb (školení nových pracovníků/studentů, poradenská činnost pro výběr zařízení, studie apod.). Kolik lze na tuto činnost (osobní náklady/služby) čerpat prostředků v rámci celého projektu a na jednotlivé roky i s ohledem na pravidla obecného výběru (bez omezení, interní výběrové řízení, veřejná soutěž).

Pro určitý typ výdajů (např. v rámci přípravy projektu) jsou definovány limity. Bez ohledu na výši limitů budou veškeré způsobilé výdaje projektu posuzovány z hlediska jejich účelnosti, hospodárnosti, efektivnosti atd. viz příloha č. 1 Příručky pro žadatele OP VaVpl. Veškeré zakázky dodavatelům, které nepodléhají zákonu o veřejných zakázkách, musí být zadávány v souladu s Přílohou č. 2 Příručky pro žadatele.

V kapitole 5 výzvy z prosince 2008 je uvedeno, že poskytovaná dotace nezakládá veřejnou podporu. Domníváme se, že projekty VaVpl v období realizační fáze by neměly a patrně nebudou generovat příjmy související s projektem. Přesto – pokud by projekt vygeneroval příjmy, bude povinnost krátit žádost o platbu o příjmy generované projektem? Projekty budou mít povinnost generovat příjmy z neveřejných zdrojů v období udržitelnosti. Předpokládáme, že tato skutečnost nemůže způsobit případné vrácení poskytnuté dotace, a to ani v případě že by skutečné příjmy byly vyšší než plánované ve Studii proveditelnosti. Je náš názor správný?

Obecně musí být veškeré služby či jiná plnění třetím osobám poskytována vždy za tržních podmínek (viz. 3.2.1 a 3.2.2 Rámce společenství pro státní podporu VaVpl). Tzn., pokud projekt je celkově ziskový, musely by být případné příjmy odečteny. To aby projekt generoval příjmy je žádoucí, ale v případě ziskovosti dané činnosti/projektu by bylo nutné příjmy odečíst. Viz. čl. 55 obecného nařízení o SF.

Platí pro žadatele o poskytnutí dotace NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis?

Poskytnutí dotace nezakládá veřejnou podporu ve smyslu článku 87 Smlouvy o založení ES tudíž ani na tuto podporu se nevztahuje NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1998/2006. Žadatel si tudíž výši podpory nezapočítává do limitu pro podpory de minimis (200.000€) udělené v tříletém období.

Regionálním centrem VaV může být vysokoškolský ústav. Bude pro OP VaVpl dostatečným vymezením takového vysokoškolského ústavu jasně organizačně a ekonomicky vymezená část fakulty, i když statutární úroveň je až na úrovni univerzity?

Je na žadateli, aby přesvědčivě doložil, jak bude zajištěna autonomie centra v rámci stávající organizace (vysoké školy, fakulty atp.) v případě, že se nebude jednat o samostatný vysokoškolský ústav. Požadavek vysokoškolského ústavu sice není striktně stanoven, ale pokud se žadatel rozhodne pro jinou, volnější formu organizačního oddělení, je nutné toto náležitě popsat a zdůvodnit v části věnované řízení projektu. Pokud nebude žadatel schopen náležitě popsat a vysvětlit mechanismy, které zajistí autonomii řízení projektu, vystavuje se riziku negativního hodnocení v kritériu řízení projektu.

Popis výchozí situace: Činnost regionálních center VaV vybudovaných za podpory prostředků OP VaVpl by měla primárně směřovat do ne hospodářské činnosti, která je účetně oddělena od činnosti hospodářské. Pořízená infrastruktura může být použita k hospodářské činnosti pouze doplňkově s tím, že případné příjmy z této činnosti budou reinvestovány do ne hospodářských činností. Smluvní výzkum je sám o sobě hospodářskou činností.

Otázka: Předpokládá se nějaký vhodný poměr ne hospodářských a hospodářských činností v etapě běžného života Regionálního centra VaV, tzn. po ukončení financování investiční fáze a start-up grantů v rámci OP VaVpl ?

Nehospodářské činnosti musí být vždy převažující. Poměr bude vždy sledován v závislosti na typu projektů.

Popis výchozí situace: Většina finančních prostředků na VaV se v ČR přiděluje na základě veřejných soutěží (soutěžení projektů předložených uchazeči).

Otázka: Předpokládá se nějaký jiný přístup k financování nehospodářské činnosti = nezávislého výzkumu v institucích, vybudovaných z prostředků OP VaVpl ? Existuje nějaký dokument (na úrovni zákona, nařízení, programu podpory VaV, záměru apod.), na základě kterého by bylo možno si udělat o tomto nějakou konkrétnější představu?

V souvislosti s probíhající Reformou systému VaV v ČR se předpokládá vznik Technologické agentury ČR, která bude poté podporovat zejména aplikovaný výzkum (tj. nehospodářské činnosti ve VaV). Vedle toho bude nadále fungovat Grantová agentura ČR pro základní výzkum, v některých specifických případech rovněž zůstanou zachovány „resortní“ programy VaV (viz text Reformy – www.vyzkum.cz). Kromě těchto standardních zdrojů bude ve vazbě na OP VaVpl po dokončení projektů rozdělováno formou zvláštní účelové podpory mezi projekty podpořené z OP VaVpl přibližně 2,5 mld. Kč ročně určených primárně na re-investice a obnovu zařízení pořízeného v rámci OP VaVpl, a to po dobu 5 let po ukončení projektů. Přidělení těchto prostředků se bude kromě jiného odvíjet i od úspěšnosti jednotlivých projektů při plnění cílových hodnot indikátorů a výkonnostních parametrů, tzn. žadatel, který bude plnit stanovené parametry lépe, získá více peněžních prostředků na rozdíl od žadatele, který daná kritéria naplní méně úspěšně. Pro projekty, které skončí před rokem 2015, přislíbila Rada pro výzkum a vývoj uvolňování těchto prostředků již od roku 2013 tak, aby u nich nevznikla „mezera“ ve financování. Pro potřeby zpracování projektové žádosti je nutné, aby žadatelé kalkulovali v aplikaci ESOP s tím, že na jejich projekt – v případě úspěšnosti – připadne po ukončení projektu alikvotní podíl z této částky 2,5 mld. Kč/rok.

Může být fakultní nemocnice partnerem projektu podávaného v rámci výzvy pro PO2 OP VaVpl (žadatel je vysoká škola)? Platí pro partnery stejné podmínky přijatelnosti, co se týče právních forem a podmínek výzkumné organizace, jako pro žadatele?

Partner musí splnit veškeré požadavky jako žadatel/příjemce.

Je možná spolupráce Centra se zahraničními pracovišti?

Spolupráce možná je a je žádoucí. Ovšem partnerem projektu (tj. subjektem s podílem na způsobilých výdajích) nemůže být zahraniční osoba, ta může být odběratelem, dodavatelem Centra. Je možná i jiná forma spolupráce - např. při výměně zkušeností, studentů, pracovních stáží apod.

Může mít centrum partnera, kterému v rámci projektu přeпоше část prostředků?

Při realizaci projektů, kde figurují partneři, příjemce dostane od poskytovatele prostředky na celý projekt. Z nich bude část prostředků proplácet na základě partnerských smluv i partnerům projektu.

Tzn., že příjemci budou vznikat způsobilé výdaje, které reálně vzniknou na straně partnerů. Na úhradu těchto nákladů obdrží příjemce prostředky od poskytovatele a ty posléze poskytne partnerům.

Je možné, aby se partner projektu v ose 2 - regionální VaV centra podílel na dotaci následujícím způsobem: partnerovi bude placeno za vzdělávání studentů, kteří pak nastoupí do pracovního poměru v centru, případně již budou v centru zaměstnáni?

Toto není možné. Partner musí být subjekt nezbytný pro realizaci výzkumných činností.

Tady se spíše jedná o dodavatelský vztah. Tj. příjemce poskytuje partnerovi úhradu za službu, kterou pro něj další subjekt vykoná.

Mimo to, náklady na vzdělávací činnost nejsou součástí způsobilých výdajů.

Je nutné, aby součástí žádosti o dotaci byly uzavřené smlouvy mezi žadatelem a partnery? Nebo stačí k žádosti přiložit pouze návrhy smluv bez podpisů?

Ano, povinnou součástí předložené žádosti jsou podepsané partnerské smlouvy.

Může žadatel v průběhu projektu založit spin-off, který by byl příjemcem? Stačí pro kvalifikaci do programu plnit definici výzkumné organizace podle EU (2006/C 323/01)?

V zásadě je možné spin-off zakládat, ale mimo rámec projektu OP VaVpl.

Každý příjemce/partner musí vždy splnit podmínky přijatelnosti příjemce uvedené v bodě 2.10.1 a 2.10.2 Příručky pro žadatele.

Jak velký musí nebo má být zisk, aby byl chápán jako přiměřený, při stanovování cen pro poskytnutí smluvního výzkumu a výzkumných služeb? (PPŽ, 2.9)

Toto nelze jednoznačně stanovit, je nutné, aby se žadatel choval jako tržní investor.

V příručce OP VaVpl - kapitola 2.10, str. 35 bod c) se píše: "Většina činností uvedených v podmínce 1 bodu 2.10.1 této příručky musí zároveň být realizována nezávisle (jako nehospodářská) nebo s nepropojenými podniky. V případě, že je více než 15 % spolupráce příjemce s podniky (smluvní či kolaborativní výzkum) realizováno s propojenými podniky, musí příjemce doložit obdobnou spolupráci alespoň se dvěma dalšími (nepropojenými) podniky, se kterými realizuje obdobnou spolupráci, a to s každým minimálně v rozsahu 10 % celkového objemu spolupráce s propojenými podniky (určené na základě výnosů z této spolupráce)". Platí druhá věta pouze v případě, že

žadatel nesplňuje alespoň jednu z podmínek uvedených na konci věty první? Nebo musí žadatel splnit alespoň jednu z podmínek první věty a zároveň podmínky ve větě druhé?

Podmínky jsou stanoveny kumulativně.

Je možné v rámci udržitelnosti projektu počítat s financemi z neveřejných zdrojů ze strany partnera, který sídlí v Praze?

U výnosů z VaV činností (zejm. smluvní výzkum) není relevantní umístění poskytovatele těchto prostředků (odběratele služeb apod.).

Zájem připojit se k našemu projektu jako partner má jeden subjekt ze severočeského kraje. Řešitel je ze západočeského kraje. Mohou být přístroje i pracovníci umístěni na těchto dvou místech?

Projekt může být v zásadě realizován ve více krajích. Je však nutné prokázat synergie mezi oběma částmi projektu (vč. např. schopnosti generovat společné projekty). V projektové žádosti poté musí být uvedeny oba tyto regiony. Rovněž je vhodné v takovém případě věnovat v žádosti zvýšenou pozornost aspektu řízení takového projektu.